

Медичну реформу від в.о. міністра охорони здоров'я проштотували зі скрипом, свистом і попередньою «артпідготовкою» у вигляді флешмобу «Година смерті» під Радою та поширенням у соцмережах жахливих життєвих історій про вітчизняних медиків під хештегом «вимагаю_медреформу». Кульмінацією стало голосування у парламенті: з п'ятого разу, із порушенням Регламенту ВР та кнопкодавством більшість ухвалила в першому читанні один із двох кабмінських законопроектів — «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів». А ось супроводжувальний документ про фінансове забезпечення реформи депутати провалили. Ласкаво просимо, платна медицина?

ПІД ДИРИГУВАННЯМ СПІКЕРА

Законопроекти, які нібито дають медичній реформі в Україні зелене світло, в парламенті презентувала особисто Уляна Супрун. На початках вона переповіла одну з моторошних історій, які були опубліковані під вищезгаданим хештегом. Далі вдалася до статистики, згідно з якою в Україні щодня вмирають 1600 осіб.

«Щороку 640 тисяч родин банкрутує через витрати на лікування. Щороку помирає 136 тисяч українців, яких могли б врятувати. Наша реформа поставить на цьому крапку», — заявила вона.

За її словами, за роки незалежності було напрацьовано 21 законопроект про державне медичне страхування. За цей час змінилося понад 20 міністрів, а українців при цьому стало на 10 мільйонів менше.

І в цьому вона дійсно права. Адже навіть «регіоналам» забракло нахабства протягувати вбивчі для українців законопроекти під виглядом реформ. Вони були змушені дослухатися опозиції та громадськості — так було і з Трудовим кодексом, і з намаганням проштотувати загальнообов'язкове державне медичне страхування. А ось під час розгляду реформи від Супрун під куполом Ради відбувалися справжні «дива».

По-перше, законопроект «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів» розглядався не в профільному парламентському комітеті, який очолює Ольга Богомолець, а в Комітеті з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, у якому головує Людмила Денисова. Це є прямим порушенням Регламенту ВР, дотримуватися якого вимагали і БПП, і «Народний фронт», коли прийшли в парламент три роки тому.

Далі стало ще гарячіше. П'ять разів спікеру Парубію довелося ставити на голосування законопроект про державні фінансові гарантії надання медпослуг, щоб на решті нашкребти 227 голосів. Заяви про те, що деякі депутати вдалися до кнопкодавства, Парубій проігнорував, відмахнувшись від настирливих народних обранців, які вимагали поставити законопроект на переголосування через порушення процедури.

Законопроект №6256 про фінансове забезпечення реформи, який передбачає внесення змін до Бюджетного кодексу, був відхилений. Не вистачило голосів навіть

ВІР-РЕФОРМА

на те, щоб спрямувати його на доопрацювання. Проте Уляна Супрун уже надвечір розповідала, що цей документ невдовзі побачить сесійну залу. І не вірити в.о. голови МОЗ не можна. Адже, попри шквал критики звідусіль, навіть з боку представників БПП і «НФ», Кабмін має твердий намір впроваджувати цю медреформу в будь-який спосіб — бодай через трупи.

Наприклад, депутат від «Народного фронту» Олександр Кірш у кулуарах за-

явив, що запропоновані законопроекти не є реформою.

«Це знищення безкоштовного медичного обслуговування. Вони не проходили через профільний комітет. І найголовніше: один законопроект був про державні гарантії надання медичних послуг, а інший — про їх фінансове забезпечення. Другий закон просто був відхилений, тому ухвалення першого закону втрачає сенс, бо грошей на це немає», — сказав Кірш.

Не підтримали ініціатив уряду ані екс-міністр охорони здоров'я Олег Мусій, ані Ольга Богомолець, яку після голосування почали цькувати наближені до президента та уряду громадські й пацієнтські організації. Вони написали відкритого листа до Порошенка, вимагаючи негайно відкликати Ольгу Богомолець з посади голови парламентського комітету з питань охорони здоров'я. Людину готові закидати багнюкою лише за те, що вона не називає чорне білим.

Влада за три роки виробила в суспільства умовний рефлекс: реформа — це гарно, а ті, хто її критикує, хоч і вносить конструктивні пропозиції, є ворогами. Звісно, справжня реформа передбачає зміни на краще. Але що побачать задурені українці, коли медична реформа від Супрун запрацює?

(Закінчення на стор. 5)

**ПОПРИ ШКВАЛ КРИТИКИ ЗВІДУСІЛЬ,
НАВІТЬ З БОКУ ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОВЛАДНИХ ФРАКЦІЙ,
КАБМІН МАЄ ТВЕРДИЙ НАМІР
ВПРОВАДЖУВАТИ ЦЮ МЕДРЕФОРМУ
В БУДЬ-ЯКИЙ СПОСІБ — БОДАЙ ЧЕРЕЗ ТРУПИ**

Минулого тижня Верховна Рада мала вибрати нового омбудсмена, та не склалося. Тенденція є доволі тривожною: жодне призначення в країні не минає без неймовірно тривалих і виснажливих торгів. А тим часом на закритий аукціон виставлена не лише посада уповноваженого з прав людини, а ще три міністерські крісла. Також не забуваймо про Центрвиборчком. Крім того, колишній усе ж постане питання щодо обрання нового голови НБУ. До чого призведуть угоди, і чи не стане Україна країною, якою керують «виконавачі обов'язків»?

ЩЕ ОДНА ПАУЗА

Кандидат політичних наук, політолог Олексій Якубін говорить про те, що посаду омбудсмена так званою коаліцією зробила розмінною.

«Народний фронт» сподівався, що цю вакансію отримає їхня представниця Людмила Денисова, а портфель глави Рахункової палати дістанеться «ударівцю» Валерію Пацкану. Але переговори між коаліційними фракціями зайшли в глухий кут. У БПП насправді немає одностайного рішення. До того ж міжнародні правозахисні організації критикували запропоновані кандидатури, адже дві з них представляють провладні політичні сили. А так не має бути.

Одне слово, домовитися не вдалося, тому ситуація перебуватиме в підвищеному стані щонайменше до осені. Тоді можуть вдатися до спроби запустити процес від початку. Гадаю, у Людмили Денисової немає шансів.

Але великою мірою Банковий вигідно, щоб омбудсменом залишалася Валерія Лутковська, адже тоді взагалі не потрібно буде домовлятися з «НФ», — пояснює експерт.

Коментуючи кадрові зміни в Кабміні, Олексій Якубін підкреслює, що процес реформатування уряду вже пішов.

час падають, і в АП вважають, що мінстець, який створювався заради піару президента, не впорався зі своїми обов'язками. Також Юрій Стець більше не належить до близького кола Порошенка», — розповідає експерт.

Політолог припускає, що будуть інші відставки.

«Кажуть про міністра фінансів Олександра Данилюка, міністра енергетики та вугільної промисловості Ігоря Насалика. Плюс є ідея

До речі, багато хто не розуміє, чому понад рік не можуть обрати міністра охорони здоров'я. МОЗ є одним із найзначніших ресурсних міністерств, оскільки його робота тісно пов'язана з фармбізнесом, міжнародними донорами. І в цьому питанні можна констатувати параліч переговорів між БПП і «НФ». Вони ніяк не спроможуться визначитися з кандидатурами. Та й у самій пропрезидентській фракції немає консенсусу. Ну, думають, гаразд, нехай зали-

прав людини. Ці терміни вже сплили. Отож, почнеться новий цикл.

«Дивно, що основними кандидатами стали депутати провладних фракцій. Представники влади захищають права людини? Це український парадокс. Валерія Лутковська також представляла провладні сили. І необхідно виправити цю помилку. Та тільки бажання немає.

Найімовірніше, питання обрання нового омбудсмена зависне в

Стеця мала дві причини. У нього справді є проблеми зі здоров'ям, але вони були і пізніше, тож це не є основним мотивом. Насправді він не погоджувався із блокуванням російських соціальних мереж».

За словами експерта, крісла під міністрами можуть хитатися і далі. Головний тренд: БПП атакує «НФ» і намагається витіснити їхніх міністрів. Та й деякі представники БПП сидять не дуже міцно. Вже у вересні-жовтні склад Кабміну будуть оновлювати.

«Торги в нашій країні відбуваються вкрай складно. Тому так багато в. о. Це вже ціла політична технологія, адже виконувачі обов'язків будь-якого відомства можна призначити без згоди Верховної Ради! Ця людина стає фактично підвищеною на гачок. І продовження цієї брудної технології ми можемо очікувати вже невдовзі», — пояснює політолог.

Однією із найвідоміших і догограючих виконувачів обов'язків є Уляна Супрун. Чому її не затверджують? На думку політолога, з огляду на все, бракує голосів у ВР, а для того щоб вони з'явилися, потрібно влити космічні суми.

«Імовірно, Уляна Супрун так і залишатиметься в. о. і в такому статусі проводитиме свої псевдо-реформи. Але дивно те, що суспільство не бере владу за горло з цього приводу...»

Насправді Верховна Рада — це великий ринок, на якому продається що завгодно. Аби вийти з цієї ситуації, потрібна дисципліна, а найголовніше — необхідно розірвати зв'язок між політикою і бізнесом.

У нас три роки поспіль говорять про те, що Порошенко-президент не продає свій бізнес. Так ось, Петро Олексійович увійшов до Верховної Ради 1998 року і вже 19 років спокійно поєднує депутатство зі своїми справами. І таких політиків-бізнесменів безліч», — підсумовує Микола Спірідонов.

Анна СПІВАК

БАНКОВІЙ ВИГІДНО, ЩОБ ОМБУДСМЕНОМ ЗАЛИШАЛАСЯ ВАЛЕРІЯ ЛУТКОВСЬКА, АДЖЕ ТОДІ НЕ ПОТРІБНО БУДЕ ДОМОВЛЯТИСЯ З «НФ»

провести реформування Кабміну і зменшити кількість міністерств. Цей процес може розпочатися уже восени. Тож частина міністрів опиниться за бортом. Але, звісно, щодо всіх цих питань БПП і «НФ» домовлятимуться між собою, а ще з «радикалами», бо якщо ті увійдуть до коаліції, то неодмінно захочуть мати представництво в уряді», — прогнозує експерт.

Проте майже всі торги стосовно різних кандидатур заходять у

шається як є. Дещо перебільшуючи, можна спрогнозувати, що настане момент, коли в країні, окрім президента й прем'єра, всім керуватимуть в. о., — аналізує політолог.

Олексій Якубін підсумовує, що існує один вихід із кадрового паралічу: перезавантаження парламенту і, відповідно, коаліції. Адже поки тривають торги, влада зосереджується у руках негласних виконавців. Та й загалом ми спостерігаємо кризу довіри до влади.

До речі, про прострочений Центрвиборчком. Торік була спроба обрати нових членів ЦВК. Подейкували, мовляв, на голову комісії претендувала колишня помічниця Порошенка. Та й взагалі більшість із запропонованих президентом кандидатур були лояльними до нього. Навіть день голосування призначили, певні кошти задіяли. Але не врахували, що саме тоді за кордоном відбувався важливий футбольний матч, і частина депутатів просто полетіли туди. Тому голосування перенесли. Ось так футбол врятував нас від дуже поганого ЦВК і залишив просто погану», — іронізує політолог.

Микола Спірідонов також аналізує кадрові зміни в уряді: «По суті, в нас немає трьох міністрів. Легітимність Кабміну підривається, тому потрібно його реформувати. Якщо говорити про звільнення Тараса Кутового, то він не хотів відповідати за земельну реформу. А ось відставка Юрія

ВЕРХОВНА РАДА — ЦЕ ВЕЛИКИЙ РИНОК, НА ЯКОМУ ПРОДАЄТЬСЯ ЩО ЗАВГОДНО. АБИ ВИЙТИ З ЦІЄЇ СИТУАЦІЇ, ПОТРІБНА ДИСЦИПЛІНА, А НАЙГОЛОВНІШЕ — НЕОБХІДНО РОЗІРВАТИ ЗВ'ЯЗОК МІЖ ПОЛІТИКОЮ І БІЗНЕСОМ

НА ГАЧКУ

«Чому звільнилися міністри? Міністр агрополітики Тарас Кутовий не хотів бути весільним генералом: із його підпорядкування вивели «Укрспирт», прем'єр загалом посилив контроль над відомством.

У Юрія Стеця було на те дві причини. По-перше, він хворий. По-друге, Банкова була невдоволеною діяльністю Мінінформполітики. Рейтинги Порошенка весь

глухий кут, тому може статися, що половину відомств очолять в. о.

«Це вже своєрідна тенденція. Ситуація із багатьма призначеннями на посади просто зависла. Тут вам і ЦВК, і НБУ, і ДФС, і омбудсмен. І це вигідно Банковій. Кандидатуру не потрібно проводити через парламент, до того ж на «виконувача обов'язків» значно легше впливати і в такий спосіб керувати тим чи іншим відомством...»

Експерт Українського інституту аналізу та менеджменту політики Микола Спірідонов теж підтверджує, що вибори омбудсмена обернулися на торги. Однак депутати не змогли домовитися, і голосування відклали. Тим часом відповідний закон визначає чіткі терміни, коли потрібно голосувати за кандидатуру уповноваженого з

Чи потрібна нам правда

про газові угоди з Росією 2009 року?

Проміжне рішення Стокгольмського арбітражу не призвело до серйозного аналізу газових угод України з Росією. Як і за Ющенка та за часів Кривавого президента, українські громадяни не поспішають знати правду про газові угоди. Ця проблема вирішується спрощено: приховане продовжують приховувати, а винуватою є та, хто підписала контракт.

Українська громадськість продовжує вдовольнятися простими тезами, які їй підказують офіційні особи, ЗМІ та залучені експерти. Та чи готова громадськість дізнатися усю правду? Чи зацікавлений правлячий клас у тому, щоб з'ясувати глибинні причини того, що сталося? За ці дні ми чули багато однобічних аналізів. Це ж так спокусливо — звинуватити в усьому Юлію Тимошенко...

Я запропоную своє неполітичне аналітичне бачення цього конфлікту, який поставив Україну на межу економічного виживання та проблематизував існування нашої держави як такої.

Першою і найголовнішою причиною програвшого і невігідного для Укра-

їни України та збереження корупційних схем, а Україна хотіла позбутися і того, й іншого.

3-й рівень — персональні конфлікти між двома центрами виконавчої влади в Україні — президентом та прем'єр-міністром, а також між Ющенком і Путіним, відтак український президент попередньо зруйнував будь-яку можливість брати персональну участь у переговорах.

4-й рівень — конфлікт корпоративної форми організації газового бізнесу («Газпром» — «Нафтогаз»), на якому позначається конфлікт між Росією та Україною.

У результаті президент України під-

ставляв прем'єр-міністра під невігідні ко, на яку, за політичною логікою, і потрібно повісити всю відповідальність.

Чи була корупційна провина Юлії Тимошенко за цей контракт? Ні, не було. Це довів суд над нею за часів Кривавого президента. Якби існувала хоч найменша підозра, вони б накопали доказів. Бо цей контракт, менш корупційний порівняно з попередніми, завдав шкоди олігархам. Суд над Юлією Тимошенко був суто олігархічним замовленням.

На Юлію Тимошенко повісили «невігідність для держави умов контракту». Але причини «невігідності» криються у недолугих протиріччях Конституції, олігархічному устрої бізнесу та державній корупції.

Однак цей газовий контракт вперше почав ліквідацію принаймні публічної української корупції на газових схемах. Цей контракт вперше закладав можливість майбутнього оскарження і ліквідації невігідних для України умов, що фактично передбачала Тимошенко, але які, згідно з логікою політичної помсти, зовсім не сприймаються ні нинішньою владою, ні провідними ЗМІ, ні провідними експертами.

Безпрецедентна брудна кампанія проти опозиції загалом, проти ВО «Батьківщина» зокрема, проти персонально Юлії Тимошенко — це свідчення того, що фундаментальні умови газового контракту 2009 року нікуди не поділися. І все може повернутися, але вже в інших схемах.

Глибинні причини, що лежать в основі цього контракту, не зліквідовані. Україна просто через міжнародний суд обмежила несправедливі умови угоди. Але причини існують досі. Тому навіть кінцеве рішення Стокгольмського арбітражу не буде перемогою для України.

І щоб відволікти українську громаду від суті газових угод з Росією, їй нав'язують думку, що вся відповідальність лежить на Юлії Тимошенко.

Отже, Юля в усьому винувата, і не шукайте інших причин. А в ідеалі давайте втретє запроторимо її до в'язниці.

Але «в усьому Юля винувата» — це така спрощена правда, що зовсім не є правдою.

Правда складніша. І як нам бути зі складною правдою?

Чи українська громада справді бажає знати лише спрощену правду?

Але спрощена правда ображає і того, хто її пропонує, і того, хто в неї вірить. Спрощена правда породжує дурість і безпросвітність, вона відбирає у нас перспективу, віддаляє нас від мудрості і нищить справедливість.

Невже складна правда нітрохи не потрібна українській громаді?

Сергій ДАЦЮК,
«Українська правда»
(друкується зі скороченнями)

Сергій Власенко: Від 2012-го Тимошенко говорила, що нам треба йти в Стокгольмський арбітраж

Усі газові контракти для європейських країн містили пункт «бери або плати». Про це народний депутат від «Батьківщини» Сергій Власенко заявив в ефірі програми «Перші про головне» на телеканалі «ZIK».

«Пункт «бери або плати» — це єдина негативна річ у контракті 2009 року. Та чи була альтернатива, чи могли не підписувати тоді цей пункт? Ні. Це було загальне правило для всієї Європи. Усі газові контракти містили пункт «бери або плати», — наголосив Власенко.

За його словами, 2011 року ситуація змінилася.

«Європейська комісія провела антимонопольне розслідування і дійшла висновку, що пункт «бери або плати» порушує антимонопольне законодавство ЄС. І тоді Польща, яка мала такий самий контракт, що й Україна, через суд скасувала цей пункт. Те саме згодом зробили чехи», — пояснив парламентар.

Народний депутат від «Батьківщини» спростував закиди щодо того, начебто контракт встановлював для України найвищу ціну на газ з-поміж усіх європейських країн. Він озвучив дані дослідження польських ЗМІ, які відповідають довідці НАК «Нафтогаз», згідно з якими в 2011 році ціна на газ у Франції становила 399 дол. за тис. куб. м, у Швейцарії — 400 дол., у Польщі — 420 дол., а в Україні — 309 дол.

Сергій Власенко також спростував слова лідера Радикальної партії Ляшка, що ціна на газ була 450 дол.

«Ось вирок судді Киреева, де зазначено, що ціна зростає з 197,5 дол. за тис. куб. м у 2008 році до 232,98 дол. у 2009 році. У мене також є довідка НАК «Нафтогаз», де зазначено, що з 2009-го до 2014 року жодного разу не було такої ціни — 450 дол.», — сказав політик.

Як зазначив Власенко, ще одну брехню закидають щодо формули розрахунку ціни на газ у контракті 2009 року.

«Пункт 4.4. газового контракту говорить про те, що якщо ціни за формулою не відповідають ринковим, треба їх переглядати. Від 2012 року Юлія Тимошенко говорила, що нам треба йти в Стокгольмський арбітраж і що ми маємо всі підстави виграти справу», — зауважив він.

Водночас депутат запитав, чому ніхто не згадує, що разом із газовим контрактом було підписано контракт щодо транзиту блакитного палива?

«Стаття 8.1 містить формульний розрахунок ставки за транзит. І лише в нас транзит збільшилася з 1,70 дол. за тис. куб. м на 100 км до 2,70 дол. І далі ціна лише зростає. Нині в нас ціна транзиту — близько 4 дол. Ляшко говорить те, що не може обґрунтувати», — обурився Власенко.

Окрім того, парламентар наголосив, що Україна справедливо виграла позов у Стокгольмському суді.

«Спір був про те, що впродовж 2011–2013 років наша держава платила за газ не стільки, скільки передбачав контракт, а більше. І саме на підставі пунктів контракту Україна пішла до арбітражу і довела, що Янукович свідомо переплачував за газ», — сказав він.

Сергій Власенко також процитував постанову Верховного суду України, яка вперше в історії України була прийнята та підписана всім складом суддів.

«Вирок Печерського суду — скасувати, ухвалу Апеляційного суду, ухвалу Судової палати в кримінальних справах — скасувати, кримінальну справу стосовно Юлії Тимошенко — закрити за відсутністю складу злочину», — зачитав Власенко.

У 2011 РОЦІ ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ПРОВЕЛА АНТИМОНОПОЛЬНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ І ДІЙШЛА ВИСНОВКУ, ЩО ПУНКТ «БЕРИ АБО ПЛАТИ» ПОРУШУЄ АНТИМОНОПОЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЄС. І ТОДІ ПОЛЬЩА, ЯКА МАЛА ТАКИЙ САМИЙ КОНТРАКТ, ЩО Й УКРАЇНА, ЧЕРЕЗ СУД СКАСУВАЛА ЦЕЙ ПУНКТ. ТЕ САМЕ ЗГОДОМ ЗРОБИЛИ ЧЕХИ

ЦЕЙ КОНТРАКТ ВПЕРШЕ ЗАКЛАДАВ МОЖЛИВІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ОСКАРЖЕННЯ І ЛІКВІДАЦІЇ НЕВИГІДНИХ ДЛЯ УКРАЇНИ УМОВ, ЩО ФАКТИЧНО ПЕРЕДБАЧАЛА ТИМОШЕНКО

їни газового контракту з Росією 2009 року є двоїстість виконавчої влади, яка зафіксована в Конституції і яку нинішній правлячий клас усе ще не готовий унормувати.

Саме це зумовило ситуацію, коли домовлялися щодо газу два президенти — Ющенко та Медведєв, а укладати контракт із прем'єром Путіним поїхала голова уряду Тимошенко. Саме конфлікт Ющенка та Тимошенко за виконавчі повноваження, з одного боку, та персональний конфлікт Ющенка та Путіна — з іншого призвів до відсутності єдності виконавчої позиції України на переговорах.

Тодішній очільник «Нафтогазу» Дубина опинився між трьома центрами ухвалення рішень — президентом Росії, президентом України та прем'єр-міністром України. Відтак він взагалі не міг представляти інтереси своєї державної корпорації. Тобто конфлікт 2008–2009 року мав чотирирівневий характер саме через недолугі суперечливості, закладені в українській Конституції.

1-й рівень — міжнародний (європейський) конфлікт, коли Європа тиснула на Україну та Росію, бо поставки газу до країн ЄС були перекриті.

2-й рівень — конфлікт між Росією та Україною з приводу різних інтересів: Росія бажала геополітичної залежності

умови контракту, постійно дистанційно (всередині України) руйнуючи попередні вигідніші домовленості.

Другою ключовою причиною є корупційний конфлікт між Росією та Україною, який досі ніхто не хоче обговорювати. А саме те, що існував інший, прихований, п'ятий рівень конфлікту — за корупційну ренту.

Отже, ситуація 2009: Європа тисне. Путін тисне. Ющенко тисне, самоусунувшись від президентських функцій. Олігархи з корупційних схем тиснуть. І навіть парламент тисне.

У ситуації безпрецедентного п'ятирівневого конфлікту Україна в особі її прем'єр-міністра була змушена укласти невігідний контракт із Росією. Його можна було б будь-якої миті оскаржити в суді чи взагалі розірвати. Але корупція в Україні продовжувала існувати, так само, як продажність українського правлячого класу на користь Росії. Тому ми далі мали Харківські угоди і державну зраду режиму Кривавого президента. Тому ми нині маємо війну з Росією.

Чому зараз невігідно все це розслідувати і сказати українській громадськості правду? Тому що більшість активних учасників цього конфлікту наразі мають політичний вплив.

Тобто залишається один винуватець — нинішній опозиціонер Юлія Тимошен-

«Батьківщина» вже збрала понад мільйон підписів проти продажу сільськогосподарської землі

Партія «Батьківщина» разом із Асоціацією фермерів збрала понад мільйон підписів українців проти продажу земель сільськогосподарського призначення. Про це повідомила лідер партії Юлія Тимошенко.

«Партія «Батьківщина» об'єдналася із Асоціацією фермерів, оскільки ми вважаємо, що руками президента забороняється проведення референдуму на продаж землі. Ми вирішили збирати по всій країні підписи і в такий спосіб провести всенародний референдум проти продажу землі сільськогосподарського призначення», — повідомила вона.

Лідер «Батьківщини» додала, що «10–11 мафіозних угруповань сьогодні намагаються приборкати до рук українську землю».

Також, за словами Тимошенко, нині в усій країні триває потужна робота, щоб згуртувати українське суспільство і не дозволити розпочати розпродаж українських чорноземів, який є єдиною метою так званої земельної реформи.

Голова партії наголосила: «Зібрано вже понад мільйон підписів із паспортними даними, адресами, телефонами, і люди продовжують масово ставити свої підписи».

Політик наголосила, що український народ повстане, якщо влада вдасться до розпродажу землі.

«Партія «Батьківщина» разом з українськими фермерами буде серед організаторів народного опору цій афері століття, яку готують сьогодні проти України», — підсумувала Юлія Тимошенко.

Нагадаємо, Окружний адміністративний суд заборонив проводити референдум проти продажу сільськогосподарської землі.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД ПОВСТАНЕ, ЯКЩО ВЛАДА ВДАСТЬСЯ ДО РОЗПРОДАЖУ ЗЕМЛІ

Сьогодні у сільському господарстві України домінують великі аграрні холдинги та підприємства, що здатні вести бізнес навіть в умовах скрутної економічної ситуації. Натомість дрібні товаровиробники стикаються з проблемами збуту продукції на внутрішньому ринку, їм складно, а іноді взагалі неможливо отримати кредити, вони давно вже не розраховують на будь-яку державну підтримку.

ЄВРОСОЮЗ БАГАТО ІНВЕСТУЄ В СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Не втомлююся повторювати: нині як ніколи вагомим значення набувають саме малі форми господарювання — сімейні фермерські господарства, невеликі ферми, а також трансформовані у такі форми особисті селянські господарства. Це є цілком логічним із позиції соціальної ефективності, забезпечення зайнятості та трудової активності сільського населення, реалізації підприємницького потенціалу, збереження культурного осередку села, раціонального використання земельних угідь та розвитку сільських територій загалом.

Провладні депутати, члени уряду та близькі до них експерти декларують, що саме мораторій на продаж землі заважає розвитку сільського господарства, становленню малих і середніх сільгосптоваровиробників як повноцінних гравців ринку, залученню інвестицій. У приклад завжди наводять країни Європи, де ринок землі існує вже багато років. Фермерство там є не лише прибутковим бізнесом, що передається у спадок від батька до сина — це одна з найважливіших виробничих галузей Євросоюзу!

Але річ у тім, що країни, які наразі становлять основу Євросоюзу, це

півстоліття тому започаткували систему державної підтримки малих та середніх сільгоспвиробників. І нині субсидування сільського господарства в цих країнах є найвитратнішою статтею бюджету — близько 40%.

Навіщо це було зроблено? З метою забезпечити сільським жителям гідний рівень життя, створити додаткові робочі місця, стабілізувати продовольчі ринки та гарантувати постачання продуктів за доступними цінами (це називається продовольча безпека країни).

З огляду на світову тенденцію зростання попиту на продукти харчування, Євросоюз не лише кредитує своїх виробників, а й допомагає їм реалізувати продукцію, врегулювати питання експорту, узгоджувати фітосанітарні вимоги, захищати право інтелектуальної власності тощо.

Справді, в різних країнах порізному підходять до дотацій фер-

Державна допомога фермерству: досвід ЄС

СУБСИДУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В КРАЇНАХ ЄС Є НАЙВИТРАТНІШОЮ СТАТТЕЮ БЮДЖЕТУ — БЛИЗЬКО 40%

мерам та сімейним фермерським господарствам. Але такий спосіб сприяння практикують усі розвинені країни світу.

Розглянемо кілька доволі цікавих, на мій погляд, форм державної підтримки фермерства.

ФРАНЦІЯ: кооперативи та спеціальний податковий режим

Близько 520 тисяч працівників задіяні у кооперативах, їхній річний товарообіг становить у середньому 77–80 млрд євро, а на збут припадає близько 60% сільгосппродукції.

Переробно-збутову діяльність провадять 3500 сільськогосподарських кооперативів.

Дуже поширені також кооперативи, які надають послуги зі штучного осіменіння великої рогатої

вирішувати проблему почергових відпусток для членів ФГ. У СУМА зосереджена третина парку зерно-і кормозбиральних комбайнів, п'ята частина розкидачів добрив, трактори підвищеної потужності, обприскувачі, спеціалізоване обладнання для ремонтних робіт, меліоративна й інша спеціалізована техніка. Машини й обладнання, які знаходяться у кооперативах, є колективною і частково приватною власністю їхніх членів. Використання техніки відбувається за чітко складеними графіками, відповідно до замовлення фермерів.

Щоб залучити молодь до сільськогосподарської діяльності, муніципалітети почали втілювати в життя програми продажу землі під присадибні господарства, а також під будівництво сучасних торговельно-розважальних комплексів у сільській місцевості. Також набуває

продавець має контракт із банком і видає кредит самостійно під 2–3%. Протягом першого року фермер не повинен виплачувати відсотки, а віддає їх упродовж наступних трьох років. До того ж фермеру не потрібно йти в банк — постачальник сам оформляє усі потрібні документи.

У Франції підтримується органічне виробництво. Для виробників такої продукції, окрім базових дотацій на техніку й податки, протягом перших 2–3 років перехідного періоду держава оплачує сертифікацію.

ПОЛЬЩА: субсидії та доступні кредити

Країна не лише близька нам територіально. Ще 10 років тому вона переживала такі самі економічні та соціальні кризи, які нині долаємо ми.

Польща підтримує фермерський господарства від 3 га до 30 га в рамках проекту розвитку сільських територій: загалом субсидування аграріїв становить близько 250 євро на гектар. Тваринництво теж дотується: за кожен голову корови — 69 євро, вівці — 25 євро, кози — 15 євро. Якщо ти молодий фермер, держава сплачує тобі ще 100 євро за гектар додатково.

Крім цього, існує програма здефінитивації придбання тракторів та комбайнів до 80%. Не кажучи вже про кредитні ресурси! Позики можна віддавати впродовж 25 років за відсоткової ставки 3–5%!

Через дієве антимонопольне законодавство уряди країн Європи унеможливають концентрацію значних масивів землі в одних руках чи в групі осіб.

Підбиваючи підсумки, хочу зазначити: в нашій країні ще дуже далеко до розуміння того, що саме на сільське господарство та його розвиток належить робити акцент. Напевно, колись ми до цього все-таки дійдемо. Головне, до того часу не роздати чи розпродати наше головне багатство, наше майбутнє — українську землю.

*Вадим ІВЧЕНКО,
народний депутат*

ЧЕРЕЗ ДІЄВЕ АНТИМОНОПОЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УРЯДИ КРАЇН ЄВРОПИ УНЕМОЖЛИВЛЮЮТЬ КОНЦЕНТРАЦІЮ ЗНАЧНИХ МАСИВІВ ЗЕМЛІ В ОДНИХ РУКАХ ЧИ В ГРУПИ ОСІБ

худоби (ВРХ). Найбільше кооперативами охоплені сфери збуту зерна — 67–70%, свинини — до 65%, молока — понад 50%.

На переробні кооперативи у Франції припадає 40–45% загального обсягу продукції харчової промисловості. Значна частка кооперативного сектору в її виробництві створює сприятливе конкурентне середовище, тобто спонукає приватні переробні підприємства покращувати економічні відносини з фермерами.

Завдяки об'єднанню кооперативів зі спільного використання техніки (СУМА), членами та клієнтами якого є близько 38% сільгоспвиробників, фермерські господарства мають доступ до високопродуктивних машин, а отже, отримали можливість зменшувати індивідуальні витрати на закупівлю технічних засобів, залучати до виконання робіт професійних механізаторів і навіть

поширення система, за якої комуни, тобто громади мешканців населених пунктів країни, купують територію, а потім здають її в оренду або перепродують майбутнім фермерам за доступною ціною. Реалізація цих програм уже дає результати.

У Франції для сільських виробників діє спеціальний податковий режим, тож вони платять дуже мало податків. Якщо сільгосптоваровиробник купує якесь специфічне обладнання, наприклад увесь спектр сільгосптехніки для боротьби з бур'янами, то отримує 40% компенсації від її вартості. Якщо фермер бере практикантів, йому компенсують податки. Крім того, існує так званий кредит на податки: із суми €10 тис. потрібно сплатити тільки €6 тис., а решта відшкодовується.

Кредитування французьких фермерів відбувається під 2% річних. Існує спеціальний вид позики для закупівлі сільгосптехніки. Компанія-

УНІАН

RIP-реформа

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

ТЕМНІ ПЛЯМИ ПЛАТНИХ ПОСЛУГ

Презентуючи законопроект «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів», Уляна Супрун пообіцяла кожному українцеві три речі.

«Перше — це стандарти лікування. Ми переходимо на міжнародні протоколи лікування і діагностики. Це підтримують понад 50% громадян.

Друге — можливість вибору. Національна служба здоров'я заплатить з казначейських рахунків лікарні, яку обрала людина і де їй надали якісні послуги. Тобто такий принцип: гроші йдуть за пацієнтом. Його підтримують понад 80% громадян. І третє — захист. Ми запроваджуємо державний гарантований пакет, чіткі законодавчі гарантії для всіх, незалежно від їх матеріального стану. Це підтримують 90% громадян», — розповідала вона з трибуни парламенту.

Головний меседж в.о. міністра: безоплатної медицини в Україні наразі не існує, а реформа дозволить перейти «на легальну систему взаємовідносин у медицині». Фактично це означає, що тепер за послуги людей у білих халатах хочеш не хочеш доведеться платити. Просто гірку правду сховали під красиву обгортку у вигляді принципу «гроші ходять за пацієнтом».

Тобто держава виділятиме з бюджету гроші не на утримання поліклінік і лікарень, а на оплату реально наданих послуг конкретному пацієнтові. На кожного перепаде 210 гривень на рік.

До кінця року кожен українець має обрати собі сімейного лікаря — чи

дільничного терапевта, якого пере-кваліфікують і змусять стати підприємцем, чи лікаря з давньою приватною практикою. Ці 210 гривень підуть на зарплатню «ескулапам» первинної ланки.

Супрун розраховує, що в разі, коли сімейний лікар набере собі 2 тисячі пацієнтів, він отримуватиме близько 10–12 тисяч гривень зарплати на місяць.

Безкоштовною буде екстрена, паліативна та первинна медицина. Проте невідомо, що буде в переліку послуг і ліків, який щорічно визначатиме Кабмін.

І якщо до терапевта пацієнт може прийти безкоштовно, то за консультацію спеціаліста доведеться платити. Хоч у законопроекті й прописаний тариф співоплати, проте поки незрозуміло, який відсоток покриватиме держава, а скільки — пацієнт. У МОЗ обіцяли запровадити чи то субвенції, чи субсидії, але в законопроектах цей пункт не прописаний.

«Постачальники медичних послуг мають право вимагати від пацієнтів оплати чи забезпечення оплати тарифу співоплати за надані таким пацієнтам медичні послуги та лікарські засоби», — так прописано в законопроекті. Отож, люди незаможні в разі браку коштів ризикують бути приреченими на повільну смерть від хвороби, бо медики вимагатимуть від них оплати послуг.

До речі, згідно із законопроектом, у січні 2020 року повністю припиниться фінансування з держбюджету всіх державних і комунальних закладів охорони здоров'я (окрім тих, які потраплять до переліку Кабміну). Ці установи перейдуть на баланс місцевої влади. Цілком очевидно, що вони будуть закритися, передусім

у невеличких містах та селах. Лікарі, відповідно, залишаться без роботи, а мешканці — без медичного обслуговування.

Головною ж претензією до урядового законопроекту є те, що він порушує статтю 49 Конституції України. Основний Закон передбачає безоплатну допомогу в державних та комунальних закладах охорони здоров'я усім громадянам, незалежно від її обсягу та без попереднього, поточного або наступного їх розрахунку за надання такої допомоги.

Сказати, що нині в нас чудова медицина — значить збрехати. Останнім часом почастишали випадки, коли люди похилого віку воліють повільно вмирати замість того, щоб звернутися до лікаря. Це відбувається через брак коштів, бо грошей немає навіть на елементарні ліки. Справді, трапляється, що поки родичі хворого не принесуть гроші, до нього в лікарні не підійдуть.

Але є спеціалісти, яким їхні пацієнти готові цілувати руки. І хотілося б, щоб таких було якомога більше. Відтак реформу потрібно розпочинати не з перерозподілу бюджетних коштів, а з медичної освіти в Україні. Щоб студенти опановували сучасні практики, а не послуговалися застарілим досвідом та інструментарієм.

Також варто замислитися над тим, що права пацієнтів, попри десятиріччя боротьби активістів, досі не захищені. Саме через безкарність «ескулапів» мають місце хамство людей у білих халатах і лікарські помилки.

А гроші — нехай вони ходять за пацієнтом, якщо реформа справді посприє поліпшенню якості обслуговування.

Арина МАРТОВА

Не започаткувавши медичного страхування, парламент проголосував за платні послуги для людей

Проголосований у першому читанні законопроект №6327 «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів», який нібито запроваджує реформу системи охорони здоров'я, насправді немає нічого спільного з реальними перетвореннями у цій галузі. Законотворча ініціатива Кабміну без запровадження страхової медицини змусить пацієнтів платити за медичні послуги за європейськими цінами при українському рівні зарплат, що фактично є курсом на знищення людей, які мають серйозні проблеми зі здоров'ям.

Про це в кулуарах парламенту повідомила лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко.

Вона наголосила, що основою системи охорони здоров'я у всіх розвинутих країнах світу є страхова медицина. Тому Україні варто не вигадувати власний «велосипед», а скористатися світовим досвідом, коли за рахунок зниження податків роботодавці платять страховку за своїх працівників, а держава оплачує лікування тих, хто не працює.

«Після запуску страхової системи, коли з'являються гроші на оплату медичних послуг не з кишені людей, а зі спеціальних страхових фондів, запроваджується спеціальна

Такі реформи, по суті, є плановим знищенням людей, які потребують лікування, меддопомоги і які сьогодні знекровлені соціально-економічною політикою прем'єрів Яценюка та Гройсмана», — підкреслила Юлія Тимошенко.

Як розповіла парламентар, ухвалений у першому читанні законопроект №6327 передбачає, що за лікування змушені будуть платити діти-сироти, важко хворі діти. Крім того, немає преференцій ані для афганців, ані для чорнобильців.

«Також не визначений перелік послуг, які безкоштовно надаватиме швидко допомога. Умовно кажучи, якщо у вас температура 38,5, а не 40, до вас «каре́та» не приїде, бо це

ЦЕ НЕ РЕФОРМА — ЦЕ ПРОСТО СТВОРЕННЯ ЧЕРГОВОЇ КОРУПЦІЙНОЇ ГОДІВНИЦІ НА 80 МІЛЬЯРДІВ, ЯКУ НИНІШНЯ ВЛАДА ВИКОРИСТАЄ ЗАДЛЯ ВЛАСНОГО ЗБАГАЧЕННЯ

оцінка медичних послуг на базі медичних протоколів. Паралельно з платними існують безкоштовні страхові послуги, перелік яких визначає кожна країна. Ними користуються хворі й важко хворі діти та дорослі, інваліди, діти-сироти, захисники країни, які зазнали серйозних ушкоджень здоров'я. Такою мусить бути медицина. Натомість, не започаткувавши медичного страхування, парламент проголосував за платні послуги для людей», — зазначила Тимошенко.

На думку лідера «Батьківщини», проголосований у першому читанні законопроект про так звану медреформу свідчить про те, що уряд не розуміє і не бажає брати до уваги ані світову практику, ані фінансово-економічний стан українських родин. Адже, згідно з даними ООН, 60% українців перебувають за межею бідності.

«Якщо ця реформа буде остаточно впроваджена, медичні послуги стануть стовідсотково платними, людям просто виставлять без страховки медичні послуги за європейськими цінами, як свого часу виставили такі самі платіжки на газ. І це при тому, що українські зарплати та пенсії у 16 разів нижчі за європейські і що вже нині люди змушені обирати — купити їжу чи сплатити за комунальні послуги.

не потрапляє у список безкоштовних послуг», — додала політик.

Найбільше занепокоєння, на думку лідера «Батьківщини», викликає норма закону про започаткування медичного фонду, що одночасно буде фінансувати та контролювати медичні послуги, які надаватимуться українцям.

«В тих країнах світу, де є нормальна медицина, розділені функції контролю та оплати. Тому те, що запропонував Кабмін, є безумовною корупцією», — підкреслила Юлія Тимошенко.

Вона розповіла, що 80 мільярдів гривень, які наразі йдуть на фінансування лікарень, поліклінік, ФАП у всіх регіонах, пропонується повністю передати до новоствореного медичного фонду.

«Впевнена, що мінімум половина з цих грошей знову зникне на офшорних рахунках, а всі громади закритимуть клініки, лікарі опиняться на вулиці, бо пацієнти будуть неспроможні оплатити без страховки медичні послуги. Тому це не реформа — це просто створення чергової корупційної годівниці на 80 мільярдів, яку нинішня влада використовує задля збагачення», — підсумувала Тимошенко.

Олекса ГОНСЬКИЙ

ЗГІДНО ІЗ ЗАКОНОПРОЕКТОМ, У СІЧНІ 2020 РОКУ ПОВНІСТЮ ПРИПИНИТЬСЯ ФІНАНСУВАННЯ З ДЕРЖБЮДЖЕТУ ВСІХ ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я (ОКРІМ ТИХ, ЯКІ ПОТРАПЛЯТЬ ДО ПЕРЕЛІКУ КАБМІНУ). ЦІ УСТАНОВИ ПЕРЕЙДУТЬ НА БАЛАНС МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ. ЦІЛКОМ ОЧЕВИДНО, ЩО ВОНИ БУДУТЬ ЗАКРИВАТИСЯ, ПЕРЕДУСІМ У НЕВЕЛИЧКИХ МІСТАХ ТА СЕЛАХ. ЛІКАРІ, ВІДПОВІДНО, ЗАЛИШАТЬСЯ БЕЗ РОБОТИ, А МЕШКАНЦІ — БЕЗ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Три роки поспіль «нормандська четвірка» в Бенувілі, Мілані, Мінську та Берліні намагається врегулювати конфлікт на Донбасі, переконуючи контрольованих Росією бойовиків припинити вогонь. І нині, у третю річницю «Нормандії», сепаратисти активізувалися на луганському напрямку, не гребуючи застосовувати важку артилерію і обстрілювати житлові квартали.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЧИ ЕФЕКТИВНІСТЬ?

Перша зустріч лідерів України, Німеччини, Франції та РФ у 70-ту річницю висадки союзників антигітлерівської коаліції в Нормандії визначила риторику формату: врегулювати конфлікт на Донбасі у мирний, політико-дипломатичний спосіб. Відтоді в рамках «нормандського формату» відбулося ще чотири зустрічі та вісім телефонних розмов глав держав, а також близько двадцяти раундів переговорів на рівні міністерств закордонних справ країн-учасниць. Ефективність зустрічей «четвірки» не піддається сумніву. А ось про ефективність переговорів варто замислитися.

Політолог Андрій Бузаров нагадав «ВВ» про те, що головним завданням будь-якого переговорного процесу є попередження конфлікту. Після першої неформальної зустрічі в «нормандському форматі» у червні 2014-го друга відбулася через чотири місяці. За цей час ситуація на Донбасі загострилася до краю.

«Тобто «четвірка» не впоралася ні з головним завданням переговорів, оскільки тоді це вже було неможливо, ні з подальшим — врегулювати конфлікт і домогтися повернення регіону під повний контроль України», — розповів експерт.

Свою чергою дипломат, голова правління фонду «Майдан закордонних справ» Богдан Яре-

НОРМАНДСЬКИЙ НЕФОРМАТ

РФ, ОБСЄ і так званими Л/ДНР, справді стала результатом роботи «нормандської четвірки». Однак, по суті, Мінськ-2 був пакетом заходів на виконання Мінська-1 і не був окремим договором.

На думку дипломата, найбільше значення «Нормандії» полягає у трактуванні Мінських домовленостей в тому сенсі, що допоки в регіоні не запанує мир, вибори на окупованій території проводити не можна.

«Також «нормандський формат» нині є єдиним інструментом дипломатії, який прив'язує Путіна і Росію до війни в Україні, адже Мінські домовленості цього не зробили», — додав експерт.

Керівник громадської ініціативи «Права справа», військовий експерт Дмитро Снегірьов вбачає єдиний позитив від роботи «четвірки» в тому, що Росія змушена рахуватися із форматом «Мінська» й «Нормандії».

«До них прив'язані економічні санкції проти країни-агресора. Це дозволяє Україні лавірувати на дипломатичному фронті та апелювати до західних партнерів з

дій на Луганщині якраз і є таким елементом тиску на Україну та західних партнерів на передодні майбутньої зустрічі «четвірки».

чергового саміту на рівні глав держав «четвірки». Втім, багато залежить від Путіна. Недарма ж у Берліні заступник очільника українського МЗС Вадим При-

НІ КАНЦЛЕР НІМЕЧЧИНИ, НІ НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ НЕ МОЖУТЬ ВПЛИнути НА ПУТІНА. ЦЕ ДО СНАГІ ЛИШЕ ПРЕЗИДЕНТОВІ США. ДОПОКИ ТРАМП І ПУТІН НЕ ЗНАЙДУТЬ ТОЧОК ДОТИКУ ЩОДО УКРАЇНИ, КОНСТРУКТИВНА РОБОТА «НОРМАНДСЬКОГО ФОРМАТУ» НЕМОЖЛИВА

редньо не задекларують, на які поступки вони готові йти. Франція і Німеччина вплинути на це не можуть, а США поки не визначилися щодо конфлікту на Донбасі», — констатував Бузаров.

Експерт сумнівається у тому, що, попри заяви українських політиків про приєднання Штатів до «нормандського формату», Трамп піде на це.

На думку Дмитра Снегірьова, практика інших заморожених конфліктів свідчить про неефективність розширення кола учасників переговорів або ж пошуку нового формату.

«Навпаки, потрібно звужувати кількість учасників перемовин і виходити на пряме спілкування із країною-агресором. А ОБСЄ та інші сторони залучати в ролі арбітра переговорів. Однак це малоймовірно. Тому, швидше за все, «нормандський формат» залишиться незмінним: західні партнери як і раніше тиснутимуть на Росію санкціями, але точково, а не глобально», — додав він.

Експерт упевнений, що наразі врегулювати конфлікт на Донбасі можливо лише за допомогою військової складової.

«Три роки поспіль тривають перемовини, і жодних відчутних пе-

ТРИ РОКИ ПОСПІЛЬ ТРИВАЮТЬ ПЕРЕМОВИНИ, І ЖОДНИХ ВІДЧУТНИХ ПЕРЕМОГ НА ДИПЛОМАТИЧНОМУ ФРОНТІ НЕМАЄ. ЗАЙШЛО В ГЛУХИЙ КУТ СПІЛКУВАННЯ І ЩОДО ОБМІНУ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ. ЩО ВЖЕ КАЗАТИ ПРО ІНШІ ПОЗИЦІЇ? ВОНИ ТАКОЖ НЕ ВИКОНУВАТИМУТЬСЯ, І ТУТ НЕ ВАРТО ПЛЕКАТИ ІЛЮЗІЙ

менко вважає, що з ефективністю «нормандського формату» не все так просто. Адже фактично Мінський протокол, підписаний за підсумками зустрічі президентів України та РФ, не є результатом роботи «четвірки».

«Мінськ-1 — це двостороння домовленість Путіна і Порошенка, за якою ми не отримали нічого, крім зобов'язань. А вогонь не вщухає і досі», — написав експерт на своїй сторінці у «Фейсбук».

Друга Мінська угода, підписана в лютому 2015-го Україною,

вимогою продовжувати санкції проти Росії», — розповів він «ВВ».

Утім, Кремль використовує обидва формати як елемент тиску на офіційний Київ, домагаючись від наших західних партнерів виступити гарантами виконання Україною політичної частини Мінських домовленостей, що передбачає проведення виборів на окупованих територіях, загальну амністію і особливий статус для Донбасу.

Дмитро Снегірьов додав, що нинішня активізація бойових

ЩЕ ЗУСТРІНЕМОСЬ!

Невисока ефективність роботи «нормандського формату» підтверджується тим, що режим припинення вогню, скільки б про нього не домовлялися, не діє. Під час останньої зустрічі у Берліні, що відбулася 30 травня на рівні заступників глав МЗС, вдесьте пропонувалося оголосити режим тиші.

І все ж, попри критику, «Нормандія» продовжить свою діяльність. Цьогоріч варто очікувати

«Бойовики змінили тактику, почали прицільні та цілеспрямовані обстріли житлових кварталів. Руйнується інфраструктура: лікарні, школи, дитсадки. Все робиться для того, щоб викликати резонанс і протягнути зручну для Росії тезу «краще поганий мир, ніж хороша війна» з усіма наслідками замороженого конфлікту», — додав він.

«Бойовики змінили тактику, почали прицільні та цілеспрямовані обстріли житлових кварталів. Руйнується інфраструктура: лікарні, школи, дитсадки. Все робиться для того, щоб викликати резонанс і протягнути зручну для Росії тезу «краще поганий мир, ніж хороша війна» з усіма наслідками замороженого конфлікту», — додав він.

«Поки Трамп і Путін не проведуть між собою переговори і не знайдуть точок дотику щодо України, конструктивна робота «нормандського формату» неможлива», — сказав він.

Експерт уточнив, що зустріч Трампа і Путіна передбачається на початку липня у рамках саміту «Великої двадцятки» в Гамбурзі. А повноцінне засідання «четвірки», найімовірніше, відбудеться уже після проведення парламентських виборів у Німеччині — в жовтні або листопаді цього року.

Політолог підкреслив: важливою є не дата, а порядок денний. Так, під час останньої зустрічі «четвірки» в Берліні сторони домовилися про затвердження дорожньої карти з реалізації Мінських угод.

«Але Мінські угоди вже є дорожньою картою. Як можна обговорювати дорожню карту дорожньої карти, незрозуміло. Тим більше що РФ не виконує домовленостей, а Україна нібито зриває їх, з точки зору Росії. Тому «нормандський формат» неможливо змусити працювати конструктивно, якщо РФ і Україна безпосе-

ремог на дипломатичному фронті немає. Зайшло в глухий кут спілкування і щодо обміну військовополоненими. Що вже казати про інші позиції? Вони також не виконуватимуться, і тут не варто плекати ілюзій. У війні є два виходи: або перемога, або визнання поразки. Дипломатії тут бути не може», — переконаний Дмитро Снегірьов.

Однак український політик, як і Захід, до такого розвитку подій не готовий — усіх влаштовує «нормандський формат», коли десь у мирній Європі проводяться переговори, а в цей час у зоні АТО фіксується до 70 обстрілів у день, в результаті яких гинуть і зазнають поранень українці.

«Політики говорять, що якби не «Нормандія», то обстрілів було б значно більше. Але це не надто порядний прагматизм, який свідчить про відсутність державної стратегії», — підкреслив експерт.

Він додав, що за три роки війни вітчизняні державні мужі не представили чіткого бачення ситуації розвитку подій на Донбасі.

«Відсутня стратегія і тактика дій. Ми реагуємо на локальні загрози і ситуативні виклики. А в такий спосіб неможливо впливати на боездатність армії та формування військової доктрини», — підсумував Снегірьов.

Антоніна МИРОШНИЧЕНКО

У 1914-му було Сараєво, а в 2017 буде Доха? Ми стали свідками історичного моменту на кшталт убивства спадкоємця австро-угорського престолу, яке призвело до Першої світової війни. Але цього разу зіткнення може початися між військами Саудівської Аравії та Об'єднаних Арабських Еміратів, з одного боку, і армією Ірану — з іншого. Вашингтону треба діяти дуже швидко, щоб зупинити сповзання до цієї війни, а не чекати, коли спалахне кривава бійня.

Номинально метою для Саудівської Аравії та ОАЕ є Катар, який уже давно не погоджується із загальною думкою країн Перської затоки щодо Ірану. Саудівська Аравія, зокрема, розірвала відносини з цим еміратом, що неймовірно збагатився на газі, заборонила катарським літакам польоти через свою територію, закрила сухопутний кордон і транзит катарських судів своїми водами.

За будь-якими мірками це фактично привід до війни. Для порівняння: півстоліття тому Шестиденна війна була спричинена тим, що Єгипет закриття протоку Єт-Тиран, позбавивши Ізраїль виходу в Червоне море.

Іран уже заявив, що дозволить Катару користуватися трьома своїми портами, щоб імпортувати

Дипломатична ізоляція Катару спровокує нову велику війну?

вання Катару прочитати неможливо.

Не виключено, що перший хакерський злам організував Тегеран, якого дуже роздратувала антиіранська позиція учасників саміту в Ер-Ріяді 20–21 травня. Тоді президент США Дональд Трамп зустрівся з королем Саудівської Аравії Салманом ібн Абдул-Азізом Аль Саудом і з представниками багатьох мусульманських держав.

З червня на кілька годин був зламаний твітерівський акаунт міністра закордонних справ Бахрейну шейха Халіда бін Ахмеда аль-Халіфі, і в цьому інциденті уряд країни звинуватив активістів із шіїтської опозиції, не бажаючи вказати пальцем на Іран. Мотивом для

НОМИНАЛЬНО МЕТОЮ ДЛЯ САУДІВСЬКОЇ АРАВІЇ ТА ОАЕ Є КАТАР, ЯКИЙ УЖЕ ДАВНО НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ ІЗ ЗАГАЛЬНОЮ ДУМКОЮ КРАЇН ПЕРСЬКОЇ ЗАТОКИ ЩОДО ІРАНУ

кермувати, а іноземцям вживати алкоголь, своєю чергою звинувачує саудівців у тому, що через них вахабізм має погану репутацію. А Абу-Дабі зневажає Доху за підтримку «Братів-мусульман», які в ОАЕ заборонені.

Сьогоднішня проблема сягає своїм корінням у 1995 рік, коли батько нинішнього катарського еміра Таміма — Хамад Аль Тані — відсторонив від влади сво-

ю спробу. Але змовникам нічого не вдалося, бо один із членів племені розповів про змову за кілька годин до початку операції.

На тлі таких подій параною еміра Таміма видається цілком виправданною. Минулими вихідними одна з газет ОАЕ повідомила, що член правлячої катарської сім'ї з числа опозиціонерів шейх Сауд бін Насер має намір відвідати Доху і виступити в ролі посередника.

Чисельність населення Катару становить лише 200 тисяч осіб, і пояснити важливість цієї країни доволі складно. Іноземці, які там мешкають, ставляться до неї з легким подивом. У міському ландшафті Дохи домінують часті порожні, але яскраво освітлені хмарочоси, один із яких за свою форму отримав жартівливу назву «рожевий презерватив».

Але в Катарі найвищий у світі дохід на душу населення. Цей емірат посідає друге місце в світі після Ірану за запасами природного газу, експортуючи його у великих обсягах в різні країни від Британії до Японії. Там також розташована гігантська авіабаза «Аль-Удейд», з якої американські літаки здійснювали бойові вильоти під час воєн у Афганістані та Іраку і яка нині є командним центром американської кампанії проти «Ісламської держави».

37-річний емір Тамім керує цією країною у тіні свого батька, який 2013 року зрікся престолу на його користь. Ключовий пріоритет для нього — залишатися хорошим союзником Америки і водночас нічим

не дратувати Іран. Газові багатства цієї країни зосереджені переважно на морському родовищі, яке Доха ділить із Тегераном. Поки що Катар викачує звідти більше вуглеводнів, аніж Іран.

Вашингтон може зіграти важливу роль у врегулюванні цієї вибухонебезпечної ситуації. Затяжний конфлікт між Ер-Ріядом і Дохою, а також боротьба, здатна підштовхнути Катар в іранські обійми, не потрібні нікому. В цьому сенсі у дуже вигідному світлі постає держсекретар США Рекс Тіллерсон. ЕххонMobil, яким він керував до приходу в американський уряд, є найбільшим іноземним гравцем у катарському енергетичному секторі, і Тіллерсон вочевидь знайомий із тими, хто в цій країні ухвалює найважливіші рішення.

Саудівська Аравія і ОАЕ начебто хочуть показати свою надійність і придатність на роль альтернативних майданчиків для розташування американських військ, зосереджених сьогодні в «Аль-Удейді». Але репутація у них не така гарна, як вони бажають продемонструвати. У 2003 році Ер-Ріяд вигнав американські війська з авіабази «Принц Султан», коли намагався впоратися зі своїми ісламськими екстремістами після атак 11 вересня. В Абу-Дабі вже розміщується американська розвідувальна і заправна авіація, але щоб створити добре оснащений командний центр замість «Аль-Удейда», знадобиться чимало часу.

Ця конфронтація стала випробуванням для недосвідченої адміністрації Трампа. Лише кілька тижнів тому під час колективного фотографування у Ер-Ріяді наслідний принц Абу-Дабі шейх Мухамед бін Зайд аль-Нахаян відтіснив еміра Таміма, щоб стати праворуч американського президента. Тепер Саудівська Аравія і ОАЕ намагаються зробити те саме на міжнародній арені.

Саймон ХЕНДЕРСОН,
Foreign Policy, США

КАТАР, ЗІ СВОГО БОКУ, ВВАЖАЄ СЕБЕ ЖЕРТВОЮ ЗМОВИ ЕР-РІЯДА І АБУ-ДАБІ, У ЯКИХ ЗДАВНА ВОРОЖІ ВІДНОСИНИ З ДОХОЮ, ПОПРИ ТЕ, ЩО ВСІ ВОНИ ВХОДЯТЬ ДО РАДИ СПІВРОБІТНИЦТВА ДЕРЖАВ ПЕРСЬКОЇ ЗАТОКИ

через них необхідне країні продовольство. Ер-Ріяд і Абу-Дабі вочевидь угледять у цьому жесті підтвердження зрадницьких зв'язків Дохи з Тегераном.

Є щонайменше дві версії, котрі пояснюють, як могла скластися така ситуація. Якщо вірити уряду Катару, 24 травня хакери зламали катарське офіційне агентство новин Qatar News Agency і передали фальшиву новину про те, що емір Тамім бін Хамад Аль Тані заявив: «Для ворожості арабів стосовно Ірану немає підстав». Отож, це повідомлення начебто підтверджує, що Катар підтримує «Братів-мусульман» і їхнє палестинське відгалуження ХАМАС, а також зберігає добрі стосунки з Ізраїлем.

Тим часом ЗМІ Саудівської Аравії та ОАЕ, які знаходяться під впливом влади, дотримуються іншої лінії, заявляючи, що повідомлення відповідає дійсності, а не є фальшивим. Вони відреагували миттєво і з величезним обуренням. ЗМІ без кінця повторюють слова еміра, а інтернет-доступ до катарських засобів масової інформації був у цих країнах заблокований, внаслідок чого офіційні спросту-

Ірану могло стати його прагнення продемонструвати роз'єднаність країн Перської затоки, а також роздратування через те, що Трамп підтримує позицію Ради співробітництва держав Перської затоки проти Тегерана.

Катар, зі свого боку, вважає себе жертвою змови Ер-Ріяду і Абу-Дабі, у яких здавна ворожі відносини з Дохою, попри те, що всі вони входять до Ради співробітництва держав Перської затоки. На думку Ер-Ріяду, Катар, який відводить центральну роль вахабізму (власне, як і Саудівське королівство), порушує спокій у регіоні. Доха, яка дозволяє жінкам

го нікчемного і вічно відсутнього батька. Саудівська Аравія і ОАЕ вбачили в цьому сімейному перевороті небезпечний прецедент для правлячих сімей держав Перської затоки і почали плести змови проти Хамада.

Як зазначає один дипломат, який працював тоді в Досі, ці сусіди підмовили кілька сотень представників катарських племен убити Хамада, двох його братів, а також міністрів закордонних справ і енергетики, щоб потім повернути владу старому еміру. ОАЕ навіть привели в стан підвищеної бойової готовності свої вертольоти і винищувальну авіацію, аби підтримати

37-РІЧНИЙ ЕМІР ТАМІМ КЕРУЄ ЦІЄЮ КРАЇНОЮ У ТІНІ СВОГО БАТЬКА, ЯКИЙ 2013 РОКУ ЗРІКСЯ ПРЕСТОЛУ НА ЙОГО КОРИСТЬ. КЛЮЧОВИЙ ПРІОРИТЕТ ДЛЯ НЬОГО — ЗАЛИШАТИСЯ ХОРОШИМ СОЮЗНИКОМ АМЕРИКИ І ВОДНОЧАС НІЧИМ НЕ ДРАТУВАТИ ІРАН. ГАЗОВІ БАГАТСТВА ЦІЄЙ КРАЇНИ ЗОСЕРЕДЖЕНІ ПЕРЕВАЖНО НА МОРСЬКОМУ РОДОВИЩІ, ЯКЕ ДОХА ДІЛИТЬ ІЗ ТЕГЕРАНОМ. ПОКИ ЩО КАТАР ВИКАЧУЄ ЗВІДТИ БІЛЬШЕ ВУГЛЕВОДНІВ, АНІЖ ІРАН

«Картковий будиночок» — найвидатніша політична драма в історії сучасного кіно і телебачення. Цей телесеріал, який вийшов на екрани лише чотири роки тому, вже став культовим. Історія входження до президентського Овального кабінету в Білому домі у Вашингтоні талановитого і підприємливого конгресмена Френка Андервуда дійсно інтригувала і шокувала. Такої цинічної, саркастичної і водночас відвертої правди нам раніше не показували. Події, звісно, є дещо гіперболізованими, але відтепер усі знають, що світ політики безжалісний.

Упродовж чотирьох сезонів Френк Андервуд (Кевін Спейсі) пліч-о-пліч зі своєю дружиною Клер (Робін Райт) сходить на політичний олімп. Однак тепер перед подружжям стоїть надважливе завдання — втриматися на верхівці, а це означає чесно виграти президентські вибори.

Та хіба головні герої грають за правилами? Згадайте лишень, через скількох людей вони переступили! Тому не варто очікувати, що цього вирішального разу Френк (кандидат у президенти) і Клер (кандидат у віце-президенти) будуть галантними.

«Це наш дім. І ми не підемо з нього!» — ці слова Френка Андервуда стали фактично слоганом п'ятого

сезону. Справді, головним героям потрібно зробити все для того, щоб затриматися у Білому домі. Але це буде складна і виснажлива битва. І на шляху подружжя Андервуд стане чимало незручних людей. Однак це можете не сумніватися в тому, хто перемаже... Втім, торжествувати передчасно!

Кевін Спейсі, який виконав головну роль, як завжди незрівнянний. Його герой хоч і старіє, але пильності не втрачає.

«Я працював волонтером у штабі президента Кеннеді, я щасливий бути другом Клінтона. Я був присутній на стількох політичних дискусіях і ставав очевидцем стількох конфіденційних розмов, що можу упевнено сказати: я знаю світ по-

**ЦЕ НАШ ДІМ.
І ми не підемо з нього!**

літики, я бачив його і в кращому, і в гіршому прояві. Я розумію правила цієї гри, або навіть вистави. Адже між політикою і акторською грою багато спільного. Суть обох професій полягає у тому, щоб донести ідею до слухача, і не важливо, одна це людина чи п'ять тисяч. Головне — пам'ятати, що вміння переконувати не перетворює політиків та акторів на брехунів. Особливо акторів, вони часто доносять чужі ідеї, а не свої власні. І це правильно: на сцені ти працюєш на текст, а не навпаки. Сьогодні ж багато акторів, та й політиків, на жаль, працюють лише на себе», — розповідав актор в одному з інтерв'ю. А він насправді знає правила гри!

Його партнерка на знімальному майданчику актриса Робін Райт усе більше розкривається. У цьому сезоні особливо цікаво спостерігати за її персонажем. Ми знаємо, що

від Френка можна очікувати чого завгодно, та якою підступною може бути Клер, раніше не здогадувалися. Утім, нічого дивного, бо влада неабияк п'янить і розбещує.

А це вельми цікаво розвиватимуться стосунки між подружжям. «Як я люблю цю жінку! Більше, ніж акули люблять кров...» — казав Френк. І цього разу хтось справді стане акулою!

Нині на телебаченні показують безліч політичних серіалів: «Скандал», «Державний секретар», «Призначений наступник»... Але всі вони не варті «Карткового будиночка». Недарма ж його шанувальниками є Білл Клінтон і Барак Обама! Лише в цьому кіно є своя неповторна атмосфера, неймовірно почуття стилю і слова. Монологи і діалоги тут завжди геніальні! По суті, це просто телевізійна театральна вистава.

Водночас п'ятий сезон «Карткового будиночка» вийшов значно слабшим за попередні. Перша половина здавалася нестерпно нудною, але чим ближче до кінця, тим динамічнішою ставала дія. Тож шанувальникам серіалу варто набратися терпцю.

Однак важко позбутися відчуття, що ми ходимо по колу. Насправді хотілося б чогось радикальнішого. Протягом чотирьох минулих сезонів Френк Андервуд будував свій картковий будиночок, і абсолютно зрозуміло, що колись він мусить впасти. Але він і далі стоїть, хоч і хитається періодично. Творці серіалу не хочуть прощатися зі своїм дітищем, тому й зробили фінал п'ятого сезону відкритим. Але, можливо, час покарати Френка Андервуда за все скоєне?

Анна СПІВАК

«ЯК Я ЛЮБЛЮ ЦЮ ЖІНКУ! БІЛЬШЕ, НІЖ АКУЛИ ЛЮБЛЯТЬ КРОВ...» — КАЗАВ ФРЕНК. І ЦЬОГО РАЗУ ХТОСЬ СПРАВДІ СТАНЕ АКУЛОЮ!

Від 8 квітня 1990 року до 10 червня 1991-го на американському телеканалі ABC виходив культовий серіал «Твін Пікс». Творіння Девіда Лінча і Марка Фроста назавжди змінило індустрію телевізійних фільмів, і відтоді до ситкому почали ставитися серйозно і шанобливо. «Твін Пікс» — це вам не якась «Санта-Барбара», а, без перебільшення, справжній витвір кінематографічного мистецтва.

Ідеальним тут було все. Від вступної заставки (опенінга) під музику італійського композитора Анджело Бадаламенті мурашки бігали по шкірі. Операторська робота була приголомшливою: глядач неначе опинявся у містичному і зловісному Твін Піксі, відчував запах деревини з лісопилки, аромат фірмового вишневого пирога з місцевого кафе... Та й режисюра була на висоті: ми кожною клітинкою свого тіла відчували тривогу і водночас неймовірний спокій, убивчу розміреність. Півсвіту намагалося відгадати загадку, хто ж убив Лору Палмер. Глядачі крок за кроком викривали лицемірство мешканців маленького провінційного американського містечка.

А згадайте, який неперевершений був акторський склад. Лінч і Фрост бездоганно підібрали головних героїв: Кайл Маклахлен,

«Твін Пікс»: нездала зустріч випускників

Майкл Онткін, Медхен Амик, Шеріл Лі, Дена Ешбрук, Лара Флінн Бойл, Шерилін Фенн, Рей Уайз і чимало інших. Без них уявити собі «Твін Пікс» просто неможливо!

На превеликий подив, практично ніхто з цих чудових акторів не збудував успішної кар'єри. Тому не дивно, що багато учасників оригінального проекту погодилися знятися у продовженні. Та чи варто було?

Лора Палмер обіцяла повернутися рівно за 25 років. Але як справжня дівчина спізналася... на рік. Спочатку планувалося, що серіал вийде на каналі Showtime 2016 року, проте прем'єру перенесли. І ось нещодавно ми знову змогли зануритися у містичний світ

Девіда Лінча. Та відразу ж захотілося випирнути звітти.

Варто зауважити, що нинішній серіал має мало спільного зі знаменитим телефільмом 1990-х. Глядачів, звичайно, повертають у Твін Пікс, але дія зосереджена не лише там, а й у інших містах. І це засмучує, бо всі ми хотіли поринути в знайому нам атмосферу містечка, поблукати його вуличками, прогулятися лісом...

Бентежить не тільки географія. Серіал 2017 року має стати продовженням історії, пов'язаної з убивством школярки Лори Палмер. Але поки що зв'язку із цим детективом ми не бачимо.

ДЕВІД ЛІНЧ ЗРАДИВ НАДІЇ ШАНУВАЛЬНИКІВ «ТВІН ПІКСУ», БО ПООБІЦЯВ ЇМ ЯСКРАВЕ КІНО, А НАТОМІСТЬ ПОКАЗАВ ДЕШЕВЕНЬКУ ПОСЕРЕДНІСТЬ

Своєрідним містичком могла б стати містична складова серіалу, та насправді жодної містики в цьому кіно немає. Є лише абсурд! Усе, що відбувається на екрані, викликає абсолютне нерозуміння і подив.

Звісно, варто зачекати, поки з'явиться ще кілька серій, а раптом ця чудернацька стежина кудись нас введе. Адже великою мірою усе тільки починається: передбачається показ 18 епізодів, і фінальна серія запланована на 3 вересня. Але який сенс очікувати? Глядачі хотіли поностальгувати, відгадати ще якусь загадку, а їм замість цього запропонували безглуздий сюр і показуху. Далі буде краще?

Девіду Лінчу можна було б усе пробачити тільки за те, що він — Девід Лінч. Але цього разу режисер переступив усі межі. Він зрадив надії шанувальників «Твін Піксу», бо пообіцяв їм яскраве кіно, а натомість показав дешевеньку посередність.

Кіно не рятують навіть запрошені зірки, яких Лінч і Фрост понабирали в Голлівуді. Та й наші старі знайомі уже не надихають. Зустрічі випускників все-таки краще організувати в ресторані, а не на екрані. Окрім того, в одну річку двічі не ввійдеш! Цієї простої істини геніальний Лінч, мабуть, просто не врахував.

Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26
Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua
Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Наклад 10 386 прим.
Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

